

De beperking van het recht op inschakelingsuitkeringen: aard van de uitstroom in 2017

Inhoudstafel:

1	INLEIDING	4
1.1	<i>Opzet van deze publicatie</i>	4
1.2	<i>Algemeen overzicht van de uitstroom wegens het einde van het recht op inschakelingsuitkeringen in 2017</i>	5
2	SOCIO-ECONOMISCHE POSITIE VAN UITSTROMERS NA HET EINDE VAN HET RECHT OP INSCHAKELINGSUITKERINGEN	7
2.1	<i>Uitstroom naar werk (reguliere tewerkstelling)</i>	9
2.1.1	<i>Vergelijking met de controlegroepen</i>	9
2.1.2	<i>Verdeling volgens relevante profielkenmerken</i>	10
2.2	<i>Uitstroom naar andere uitkeringsvormen</i>	15
2.2.1	<i>Leefloon</i>	15
2.2.1.1	<i>Vergelijking met de controlegroepen</i>	15
2.2.1.2	<i>Verdeling volgens relevante profielkenmerken</i>	16
2.2.2	<i>Ziekte</i>	20
2.2.3	<i>Pensioen</i>	23
2.2.4	<i>Andere RVA-statuten</i>	24
2.3	<i>De onbekende socio-economische posities</i>	25
3	CONCLUSIE	26
4	TECHNISCHE NOTA: BEPALING VAN DE SOCIO-ECONOMISCHE POSITIE	28
4.1	<i>Definitie van de socio-economische positie ('uitstroomrichting') van de betrokkenen bij de beleidsgroep en de controlegroepen</i>	28
4.2	<i>Interpretatie van profielvariabelen</i>	30
4.3	<i>Alternatieve benadering van de uitstroom</i>	31

1 Inleiding

1.1 Opzet van deze publicatie

In juni 2017 publiceerde de RVA een studie 'Impact van de beperking van het recht op inschakelingsuitkeringen'. Die ex-postevaluatie ging over een van de belangrijkste aspecten van de hervorming van de wachtuitkering naar de inschakelingsuitkering, namelijk het feit dat het recht op die uitkeringen beperkt werd tot een periode van maximaal 36 maanden (voor samenwonende werklozen) of tot 36 maanden na de leeftijd van 30 jaar (voor de andere gezinscategorieën). Die hervorming gaf gevolg aan de aanbevelingen van internationale instanties, die voortvloeiden uit het feit dat België een van de enige landen is waarin uitkeringen worden toegekend op basis van studies. Daarenboven zijn in de meeste landen ook de werkloosheidsuitkeringen op basis van arbeidsprestaties beperkt in de tijd – vaak tot tussen 1 en 2 jaar – wat niet het geval is in België.

De publicatie van juni 2017 beperkte zich tot de resultaten voor het jaar 2015, het eerste jaar waarin er zich gevallen konden voordoen waarbij het einde van het recht bereikt werd. De beperking van het recht op inschakelingsuitkeringen is ingegaan op 1 januari 2012, maar door overgangsmaatregelen kwamen de eerste gevallen van het einde van het recht pas voor vanaf 1 januari 2015. Dat zorgde ervoor dat, hoewel het gaat om een structurele maatregel die elke maand leidt tot gevallen van einde recht, de grootste uitstroom omwille van die reden zich voordeed in de maand januari van dat jaar. Bovendien leidde dat ertoe dat die groep uitstromers een heel verschillend profiel had in vergelijking met dat van de uitstromers in de overige maanden.

Omwille van die reden, alsook omwille van de belangrijke impact van deze hervorming op de betrokken populatie, stelt de RVA vast dat er ook na het verschijnen van de genoemde analyse nog steeds grote vraag is naar informatie over de later gelegen gevallen van einde recht. De RVA wil dan ook aan die vraag tegemoetkomen. Daarom engageert de RVA zich ertoe geregeld een update te publiceren van een aantal gegevens over de personen die uitstromen omwille van het einde recht. Deze publicatie, die gaat over de uitstromers van 2017, kadert in dat engagement en maakt deel uit van het evalueren van de socio-economische maatregelen onder RVA-bevoegdheid, wat één van de verplichtingen is die werd opgenomen in de bestuursovereenkomst tussen de Rijksdienst en de Belgische staat.

In deze publicatie onderzoeken we wat de aard was van de uitstroom omwille van het einde recht van de betrokkenen door hun socio-economische situatie na de uitstroom te beschrijven. Voor de kwantitatieve en budgettaire analyse, verwijzen we naar de publicatie van de resultaten over de uitstromers in 2015 (zie de publicatie 'Impact van de beperking van het recht op inschakelingsuitkeringen' van juni 2017). Aangezien de uitstroom in de loop van januari 2015 veel groter was dan in de maanden die erop volgden (ter herinnering: het ging om 16 701 van de 28 756 uitstromers van 2015, dat is 58,1%), is de kwantitatieve en budgettaire impact in ieder geval het grootst in 2015. Dat betekent dat vooral de aard van de uitstroom een pertinent onderzoeksthema blijft.

Bovendien vertonen de uitstromers van januari 2015 ook een ander profiel dan dat van de latere uitstromers, namelijk een relatief grotere aanwezigheid van persoonskenmerken die gelieerd zijn aan het verlagen van de uitstroomkansen uit de werkloosheid. Wij vangen deze analyse dan ook aan met een profielschets van de beleidsgroep van 2017.

1.2

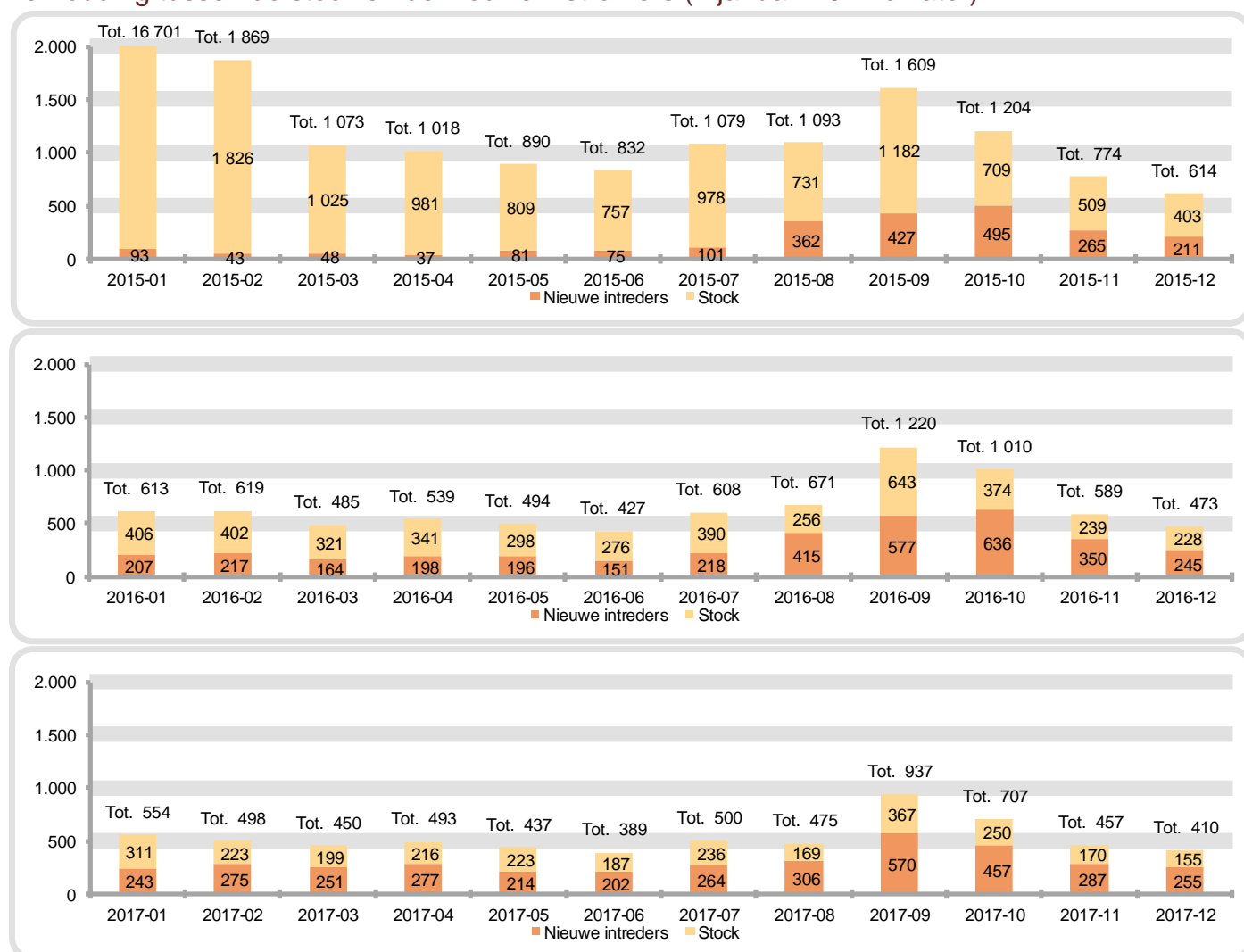
Algemeen overzicht van de uitstroom wegens het einde van het recht op inschakelingsuitkeringen in 2017

Zoals in de vorige publicatie, wordt de doelgroep als volgt gedefinieerd: er wordt een uitstroom wegens einde recht geteld wanneer iemand [A] een betaling voor een inschakelingsuitkering ontving voor de maand X, maar niet meer voor de maand X+1; en [B] die maand X+1 overeenkomt met de eerste volledige maand waarop de theoretische einddatum van het recht voor die persoon bereikt is.¹

Volgens de bovenstaande werkwijze werden in 2017 in totaal 6.307 uitstromers geteld. Daarbij bevonden zich nog steeds personen die reeds inschakelingsuitkeringen genoten vóór de maatregel op 1 januari 2012 in voege trad (de zogenaamde 'stock'). Hun relatief aandeel was (zoals te verwachten valt) het grootst in de maand januari van 2015. Daarna neemt hun aandeel echter af (zie grafiek 1). In het kielzog van die afname zien we ook voor elke maand van 2017 een kleiner aantal uitstromers dan in de overeenkomstige maand van 2015.

Grafiek 1

Evolutie van het aantal uitstromers na het einde van het recht op inschakelingsuitkeringen: verhouding tussen de stock en de nieuwe instromers (1 januari 2012 of later)

¹ NB het gaat hier om referentemaanden, niet om indieningsmaanden. Het onderscheid tussen beide tellingswijzes is terug te vinden bij de statistische definities gepubliceerd op de RVA-website.

Zoals vermeld in de publicatie van juni 2017 is dat gegeven echter nooit ten volle definitief, gelet op de mogelijkheid van de betrokkenen om met terugwerkende kracht nog eventuele additionele rechten of rechten op verlengingen of uitbreidingen te openen. De statistische impact daarvan is echter vrij miniem. De hier aangehaalde gegevens m.b.t. 2015 zijn dan ook in overeenstemming gehouden met de voorgaande publicatie.

Tabel 1

Profiel van de uitstromers wegens einde van het recht op inschakelingsuitkeringen in 2015-2017: verschillende personen

		Totaal 2015	Totaal 2016	Totaal 2017
Geslacht	Mannen	11.357	3.433	2.831
	Vrouwen	17.399	4.315	3.476
Gewest	Vlaams Gewest	4.984	1.647	1.357
	Waals Gewest	19.027	5.208	4.224
	Brussels Hfdst. Gewest	4.745	893	726
Leeftijdsklasse	<30 jaar	10.869	4.675	3.933
	30-39 jaar	11.259	2.370	1.900
	40-49 jaar	5.527	613	387
	50 jaar of ouder	1.101	90	87
Gezinscategorie	Gezinshoofden	7.270	1.299	1.012
	Samenwonenden	17.822	5.853	4.805
	Alleenwonenden	3.664	596	490
Werkloosheidsduur	<5 jaar	6.632	3.818	3.442
	<i>waarvan <3 jaar</i>	248	125	136
	5 jaar - <10 jaar	6.519	1.472	1.012
	10 jaar - <15 jaar	7.088	1.405	1.104
	15 jaar of langer	8.517	1.053	749
Studieniveau	Laaggeschoold	13.579	3.024	2.430
	Middengeschoold	12.070	3.728	3.080
	Hooggeschoold	3.106	995	797
Totaal		28.756	7.748	6.307

		Totaal 2015	Totaal 2016	Totaal 2017
Geslacht	Mannen	39,5%	44,3%	44,9%
	Vrouwen	60,5%	55,7%	55,1%
Gewest	Vlaams Gewest	17,3%	21,3%	21,5%
	Waals Gewest	66,2%	67,2%	67,0%
	Brussels Hfdst. Gewest	16,5%	11,5%	11,5%
Leeftijdsklasse	<30 jaar	37,8%	60,3%	62,4%
	30-39 jaar	39,2%	30,6%	30,1%
	40-49 jaar	19,2%	7,9%	6,1%
	50 jaar of ouder	3,8%	1,2%	1,4%
Gezinscategorie	Gezinshoofden	25,3%	16,8%	16,0%
	Samenwonenden	62,0%	75,5%	76,2%
	Alleenwonenden	12,7%	7,7%	7,8%
Werkloosheidsduur	<5 jaar	23,1%	49,3%	54,6%
	5 jaar - <10 jaar	22,7%	19,0%	16,0%
	10 jaar - <15 jaar	24,6%	18,1%	17,5%
	15 jaar of langer	29,6%	13,6%	11,9%
Studieniveau	Laaggeschoold	47,2%	39,0%	38,5%
	Middengeschoold	42,0%	48,1%	48,8%
	Hooggeschoold	10,8%	12,8%	12,6%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Het profiel van de beleidsgroep in 2017 kent in grote lijnen dezelfde verhoudingen als die van de beleidsgroep in 2016. De voornaamste verschillen tussen beide groepen bestaan uit een groter aandeel jongeren (+ 2.1 procentpunt < 30 jaar) en werklozen van kortere duur (+ 5.3 procentpunt < 5 jaar)². Beide verschillen laten zich verklaren door het beschreven grotere aandeel nieuwe intreders in de beleidsgroep van 2016.

² NB i.v.m. het voorkomen van uitstromers met een werkloosheidsduur van < 3 jaar, zie de publicatie van juni 2017 deel 6.1.

2

Socio-economische positie van uitstromers na het einde van het recht op inschakelingsuitkeringen

In dit deel onderzoeken we in welke socio-economische positie de betrokkenen terechtkomen, nadat ze zijn uitgestroomd omdat ze het einde van het recht op inschakelingsuitkeringen hebben bereikt (de zogenaamde 'uitstroomrichtingen'). Met het oog op de leesbaarheid van deze nota beperken we ons hier tot het beschrijven van de aspecten van de gebruikte methodologie die noodzakelijk zijn voor een goed begrip van de navolgende analyse. Voor een nauwgezetere methodologische beschrijving verwijzen wij de lezer graag door naar de technische nota die bij deze publicatie werd bijgevoegd en/of de publicatie van juni 2017.

De uitstroom werd bepaald op basis van een opvolging van de betrokkenen van de beleidsgroep gedurende zes maanden na de laatste referentemaand waarin ze een inschakelingsuitkering ontvingen. Voor elke maand van die opvolgingsperiode werd de socio-economische positie van de betrokkenen geobserveerd. Aangezien er in de loop der maanden verschillende observaties kunnen voorkomen, moesten prioriteitsregels worden toegekend om een eenduidige uitstroom aan te duiden. De observaties werden als volgt ingedeeld in aflopende volgorde van prioriteit:

- Overlijden
- Pensioen
- Tewerkstelling (in de eerste plaats in loondienst, vervolgens als zelfstandige)
- Andere uitkeringsvormen bij de RVA
- Ziekte
- Leefloon

Alle observaties behalve die over het leefloon konden gebeuren via datamerging. De gegevens over het leefloon moesten worden aangeleverd via de Kruispuntbank Sociale Zekerheid (KSZ). Daartoe leverde de RVA de nodige databestanden aan de KSZ, die ze enerzijds verrijkte met de gegevens over het leefloon en ze anderzijds anonimiseerde met het oog op de bescherming van de privacy van de betrokkenen.

Om het effect van de maatregel op de socio-economische positie van de betrokkenen in de beleidsgroep in kaart te brengen, wordt een vergelijking gemaakt met drie controlegroepen. Elk van de drie controlegroepen bestaat uit een selectie werklozen met dezelfde profielkenmerken als de huidige beleidsgroep.³ Een van de selecties gebeurde bij de populatie gerechtigden op een werkloosheidsuitkering in 2017. Die controlegroep bevindt zich dan ook in een historisch identieke arbeidsmarktsituatie als de beleidsgroep. Een andere selectie gebeurde bij de gerechtigden op een inschakelingsuitkering in 2010. Die groep bevindt zich in hetzelfde stelsel als de beleidsgroep en situeert zich in een historisch vergelijkbaar geachte arbeidsmarktsituatie. Een laatste selectie gebeurde bij de gerechtigden op een werkloosheidsuitkering in 2010, om de vergelijkbaarheid met beide andere controlegroepen te kunnen aftoetsen. De resultaten voor de beleidsgroep voor de andere types uitstroom (ziekte, leefloon enz.) worden ook vergeleken met de resultaten voor de drie controlegroepen. Merk daarbij op dat het hier gaat om andere controlegroepen dan die gebruikt in de voorgaande publicaties. In de eerste plaats moet de contemporaine controlegroep (de groep met een werkloosheidsuitkering in hetzelfde jaar als de onderzochte beleidsgroep) in deze worden afgebakend in 2017. Verder zijn er zoals vermeld relevante profielverschillen tussen de beleidsgroep in 2015 (namelijk voor de grote groep uitstromers van de maand januari) en die van 2016 en 2017, waardoor het met het oog op vergelijkbaarheid noodzakelijk was om ook de controlegroepen uit 2010 te herzien.

De bepaling van hun socio-economische positie gebeurde net als in de voorgaande publicatie op gelijkaardige wijze als voor de beleidsgroep, rekening houdend met de volgende nuanceverschillen:

- Aangezien er zich bij de controlegroepen niet altijd een uitstroom voordoet, vangt de opvolgingsperiode voor de controlegroepen aan bij de referentemaand waarop de betrokkene op basis van zijn profiel werd geselecteerd voor de controlegroep.
- Tewerkstelling, ziekte of leefloon worden slechts geteld, wanneer er tegelijk ook een uitstroom uit het statuut als uitkeringsgerechtigde bij de RVA wordt vastgesteld.
- Bij de controlegroepen is ook het behoud van de huidige uitkering een mogelijke socio-economische positie. Betrokkenen die gedurende de gehele opvolgingsperiode elke maand een uitkering bleven ontvangen in hetzelfde statuut, werden hierbij ingedeeld.

³ Het gaat m.a.w. om een gestratificeerde toevalssteekproef o.b.v. de persoonskenmerken behandeld in tabel 1.

2.1

Uitstroom naar werk (reguliere tewerkstelling)

2.1.1

Vergelijking met de controlegroepen

Tabel 2

Algemeen overzicht van omvang van de uitstroom naar reguliere tewerkstelling bij de beleidsgroep en de controlegroepen

	Controlegroepen			Beleidsgroep		
	Inschakelings- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2017	2015	2016	2017
Totale populatiegrootte	5.027	4.264	4.291	28.756	7.748	6.307
Aantal uitstromers naar werk	1.220	1.276	1.585	8.815	4.054	3.338
Uitstroompercentage naar werk	24,3%	29,9%	36,9%	30,7%	52,3%	52,9%

Voor de beleidsgroep van 2017 noteren we een uitstroompercentage naar werk van 52,9%. Die verhouding is veel groter dan het uitstroompercentage dat we zien bij de controlegroepen. Uiteraard is de mate van uitstroom naar werk echter ook afhankelijk van de profielkenmerken van de betrokkenen.

2.1.2 Verdeling volgens relevante profielkenmerken

Tabel 3
Uitstroom naar reguliere tewerkstelling volgens leeftijdsklasse

	Inschakelings- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2010	Controlegroepen		Beleidsgroep		
			Werkloosheids- uitkeringen 2017	2015	2016	2017	
Totale populatiegrootte							
< 30 jaar	3.311	1.535	1.619	10.869	4.675	3.933	
30-39 jaar	1.276	2.124	2.183	11.259	2.370	1.900	
40-49 jaar	405	481	382	5.527	613	387	
50 jaar of ouder	35	124	107	1.101	90	87	
Totaal	5.027	4.264	4.291	28.756	7.748	6.307	
Aantal uitstromers naar werk							
< 30 jaar	916	616	740	4.594	2.651	2.312	
30-39 jaar	258	595	751	3.013	1.088	829	
40-49 jaar	45	61	81	1.062	273	162	
50 jaar of ouder	1	4	13	146	42	35	
Totaal	1.220	1.276	1.585	8.815	4.054	3.338	
Uitstroombestand naar werk							
< 30 jaar	27,7%	40,1%	45,7%	42,3%	56,7%	58,8%	
30-39 jaar	20,2%	28,0%	34,4%	26,8%	45,9%	43,6%	
40-49 jaar	11,1%	12,7%	21,2%	19,2%	44,5%	41,9%	
50 jaar of ouder	2,9%	3,2%	12,1%	13,3%	46,7%	40,2%	
Totaal	24,3%	29,9%	36,9%	30,7%	52,3%	52,9%	

Zowel bij de controlegroepen als bij de beleidsgroep van 2015 geldt de algemene regel dat de uitstroom naar werk afneemt naargelang de leeftijdsklasse hoger wordt. Dat gaat ook op voor de beleidsgroep van 2017. Hoewel die ook een hogere uitstroom naar werk laten noteren in de jongste leeftijdsklasse, ligt de mate aan uitstroom in de hogere leeftijdsklassen er slechts enkele procentpunten uit elkaar. Dat betekent dat we vooral voor de hoogste leeftijdsklasse (50 jaar of ouder) een groot verschil zien t.o.v. de controlegroepen. Voor de beleidsgroep van 2017 ligt de uitstroom naar werk er tot 37,3 procentpunt hoger dan bij hun leeftijdsgenoten uit de controlegroepen.

Tabel 4
Uitstroom naar reguliere tewerkstelling volgens werkloosheidsduur

	Controlegroepen			Beleidsgroep		
	Inschakelings- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2017	2015	2016	2017
Totale populatiegrootte						
< 5 jaar	2.294	1.500	1.738	6.632	3.818	3.442
5 jaar - < 10 jaar	1.479	1.977	1.603	6.519	1.472	1.012
10 jaar of langer	1.254	787	950	15.605	2.458	1.853
Totaal	5.027	4.264	4.291	28.756	7.748	6.307
Aantal uitstromers naar werk						
< 5 jaar	645	581	807	2.928	2.100	1.947
5 jaar - < 10 jaar	381	564	539	2.479	891	639
10 jaar of langer	194	131	239	3.408	1.063	752
Totaal	1.220	1.276	1.585	8.815	4.054	3.338
Uitstroompercentage naar werk						
< 5 jaar	28,1%	38,7%	46,4%	44,1%	55,0%	56,6%
5 jaar - < 10 jaar	25,8%	28,5%	33,6%	38,0%	60,5%	63,1%
10 jaar of langer	15,5%	16,6%	25,2%	21,8%	43,2%	40,6%
Totaal	24,3%	29,9%	36,9%	30,7%	52,3%	52,9%

Ook wat betreft de vergelijking volgens werkloosheidsduur stellen we vast dat de uitstroompercentages naar werk in de twee recentste beleidsgroepen relatief gezien dichter bij elkaar liggen dan bij de controlegroepen. Bij de laatstgenoemden zien we immers dat de uitstroom naar werk afneemt naargelang de werkloosheidsduur hoger is, met in bepaalde gevallen een uitstroom naar werk die bij een werkloosheidsduur van 10 jaar of langer minder dan de helft bedraagt van bij een werkloosheidsduur van < 5 jaar.

Tabel 5
Uitstroom naar reguliere tewerkstelling volgens gewest

	Controlegroepen			Beleidsgroep		
	Inschakelings- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2017	2015	2016	2017
Totale populatiegrootte						
Vlaams Gew est	1.078	1.068	1.098	4.984	1.647	1.357
Waals Gew est	3.363	2.645	2.660	19.027	5.208	4.224
Brussels Hoofdst.Gew est	586	551	533	4.745	893	726
Totaal	5.027	4.264	4.291	28.756	7.748	6.307
Aantal uitstromers naar werk						
Vlaams Gew est	406	459	595	2.072	1.064	863
Waals Gew est	719	680	814	5.491	2.589	2.131
Brussels Hoofdst.Gew est	95	137	176	1.252	401	344
Totaal	1.220	1.276	1.585	8.815	4.054	3.338
Uitstroompercentage naar werk						
Vlaams Gew est	37,7%	43,0%	54,2%	41,6%	64,6%	63,6%
Waals Gew est	21,4%	25,7%	30,6%	28,9%	49,7%	50,4%
Brussels Hoofdst.Gew est	16,2%	24,9%	33,0%	26,4%	44,9%	47,4%
Totaal	24,3%	29,9%	36,9%	30,7%	52,3%	52,9%

In elk van de beschreven groepen ligt de uitstroom naar werk het hoogst in het Vlaamse Gewest, gevolgd door het Waalse en ten slotte het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. In elk van de gewesten liggen die uitstroompercentages echter hoger in de recentste beleidsgroepen dan in de controlegroepen.

Tabel 6

Uitstroom naar reguliere tewerkstelling volgens studieniveau

	Controlegroepen			Beleidsgroep		
	Inschakelings- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2017	2015	2016	2017
Totale populatiegrootte						
Laaggeschoold	1.961	1.559	1.554	13.579	3.024	2.430
Middengeschoold	2.416	2.056	2.086	12.070	3.728	3.080
Hooggeschoold	650	648	651	3.106	995	797
Totaal	5.027	4.263	4.291	28.755	7.747	6.307
Aantal uitstromers naar werk						
Laaggeschoold	403	421	487	3.373	1.422	1.161
Middengeschoold	607	635	792	4.076	2.002	1.662
Hooggeschoold	210	219	306	1.366	629	515
Totaal	1.220	1.275	1.585	8.815	4.053	3.338
Uitstroombestand naar werk						
Laaggeschoold	20,6%	27,0%	31,3%	24,8%	47,0%	47,8%
Middengeschoold	25,1%	30,9%	38,0%	33,8%	53,7%	54,0%
Hooggeschoold	32,3%	33,8%	47,0%	44,0%	63,2%	64,6%
Totaal	24,3%	29,9%	36,9%	30,7%	52,3%	52,9%

Zowel in de controlegroepen als in de beleidsgroepen stijgt de uitstroom naar werk naarmate ook het opleidingsniveau toeneemt. Voor de beleidsgroep van 2017 is de uitstroom naar werk voor elk studieniveau ongeveer gelijk aan die van de beleidsgroep van 2016.

Tabel 7

Uitstroom naar reguliere tewerkstelling volgens arbeidsongeschiktheid

	Controlegroepen			Beleidsgroep		
	Inschakelings- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2017	2015	2016	2017
Totale populatiegrootte						
Geen arbeidsongeschiktheid	4.970	4.211	4.215	26.697	7.670	6.217
33% of meer arbeidsongeschikt	57	53	76	2.059	78	90
Totaal	5.027	4.264	4.291	28.756	7.748	6.307
Aantal uitstromers naar werk						
Geen arbeidsongeschiktheid	1.219	1.274	1.582	8.763	4.043	3.319
33% of meer arbeidsongeschikt	1	2	3	52	11	19
Totaal	1.220	1.276	1.585	8.815	4.054	3.338
Uitstroombestand naar werk						
Geen arbeidsongeschiktheid	24,5%	30,3%	37,5%	32,8%	52,7%	53,4%
33% of meer arbeidsongeschikt	1,8%	3,8%	3,9%	2,5%	14,1%	21,1%
Totaal	24,3%	29,9%	36,9%	30,7%	52,3%	52,9%

Het ligt in de lijn van de verwachtingen dat de uitstroom naar werk hoger is wanneer er geen mate van arbeidsongeschiktheid van toepassing is. Voor het interpreteren van de resultaten van de uitstroom naar werk bij 33% of meer arbeidsongeschiktheid moet er echter ook rekening mee worden gehouden dat het hier gaat om erg kleine groepen, waardoor een zekere toevalsfactor een grotere rol kan spelen. Voor zowel de beleidsgroep van 2017 als die van 2016 noteren we een veel grotere uitstroom dan in de controlegroepen. Het verschil is veel hoger voor de beleidsgroep met een arbeidsongeschiktheid van 33% of meer: voor 2017 is de uitstroom naar werk ongeveer 2 tot 11 keer groter in vergelijking met hun tegenhangers zonder arbeidsongeschiktheid (ongeveer 1,5 tot 2 keer hoger).

Tabel 8

Invloed van eventuele sancties op de uitstroom naar reguliere tewerkstelling

	Controlegroepen			Beleidsgroep		
	Inschakelings- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2017	2015	2016	2017
Totale populatiegrootte						
Geen sancties	4.337	3.689	3.235	23.268	6.111	4.998
Minstens 1 week gesanctioneerd	690	575	1.056	5.488	1.637	1.309
Totaal	5.027	4.264	4.291	28.756	7.748	6.307
Aantal uitstromers naar werk						
Geen sancties	1.026	1.072	1.225	6.921	3.183	2.643
Minstens 1 week gesanctioneerd	194	204	360	1.894	871	695
Totaal	1.220	1.276	1.585	8.815	4.054	3.338
Uitstroompercentage naar werk						
Geen sancties	23,7%	29,1%	37,9%	29,7%	52,1%	52,9%
Minstens 1 week gesanctioneerd	28,1%	35,5%	34,1%	34,5%	53,2%	53,1%
Totaal	24,3%	29,9%	36,9%	30,7%	52,3%	52,9%

Net als de beleidsgroep van 2015 is er maar een zwak verschil voor de groep van 2017 qua uitstroom naar werk naargelang de betrokkenen al dan niet een sanctie hebben gekregen in de loop van de vergoedingsperiode omdat ze niet voldoende naar werk hebben gezocht.

Tabel 9

Invloed van eventuele verlengingen op de uitstroom naar reguliere tewerkstelling bij de beleidsgroep

	Totale populatiegrootte			Aantal uitstromers naar werk			Uitstroompercentage naar werk		
	Geen verlengingen	Verlengingen	Totaal	Geen verlengingen	Verlengingen	Totaal	Geen verlengingen	Verlengingen	Totaal
2015	19.788	8.968	28.756	3.913	4.902	8.815	19,8%	54,7%	30,7%
2016	3.926	3.822	7.748	1.812	2.242	4.054	46,2%	58,7%	52,3%
2017	3.539	2.768	6.307	1.645	1.693	3.338	46,5%	61,2%	52,9%

Algemeen valt echter waar te nemen dat wie een verlenging van het recht op inschakelingsuitkeringen heeft ontvangen, bv. op basis van een tussentijdse werkervaring, een hogere uitstroom kent naar werk dan het geval is voor de werkzoekenden zonder verlengingen. Voor de beleidsgroep van 2017 beslaat het verschil tussen beide groepen 14,7 procentpunt.

Tabel 10

Uitstroom naar reguliere tewerkstelling bij de beleidsgroep volgens gezinscategorie en geslacht

	2015			2016			2017		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
Totale populatiegrootte									
Gezinshoofden	1.868	5.402	7.270	302	997	1.299	237	775	1.012
Samenw onenden	7.257	10.565	17.822	2.750	3.103	5.853	2.301	2.504	4.805
Alleenw onenden	2.232	1.432	3.664	381	215	596	293	197	490
Totaal	11.357	17.399	28.756	3.433	4.315	7.748	2.831	3.476	6.307
Aantal uitstromers naar werk									
Gezinshoofden	442	1.227	1.669	115	364	479	103	234	337
Samenw onenden	3.032	3.300	6.332	1.633	1.683	3.316	1.375	1.414	2.789
Alleenw onenden	484	330	814	170	89	259	128	84	212
Totaal	3.958	4.857	8.815	1.918	2.136	4.054	1.606	1.732	3.338
Uitstroompercentage naar werk									
Gezinshoofden	23,7%	22,7%	23,0%	38,1%	36,5%	36,9%	43,5%	30,2%	33,3%
Samenw onenden	41,8%	31,2%	35,5%	59,4%	54,2%	56,7%	59,8%	56,5%	58,0%
Alleenw onenden	21,7%	23,0%	22,2%	44,6%	41,4%	43,5%	43,7%	42,6%	43,3%
Totaal	34,9%	27,9%	30,7%	55,9%	49,5%	52,3%	56,7%	49,8%	52,9%

Tabel 11

Uitstroom naar reguliere tewerkstelling bij de controlegroepen volgens gezinscategorie en geslacht

	Inschakelingsuitkeringen 2010			Werkloosheidsuitkeringen 2010			Werkloosheidsuitkeringen 2017		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
Totale populatiegrootte									
Gezinshoofden	200	646	846	200	648	848	200	649	849
Samenw onenden	1.780	2.007	3.787	1.335	1.679	3.014	1.389	1.641	3.030
Alleenw onenden	254	140	394	256	146	402	246	166	412
Totaal	2.234	2.793	5.027	1.791	2.473	4.264	1.835	2.456	4.291
Aantal uitstromers naar werk									
Gezinshoofden	22	63	85	29	57	86	37	94	131
Samenw onenden	523	548	1.071	601	528	1.129	690	671	1.361
Alleenw onenden	46	18	64	36	25	61	55	38	93
Totaal	591	629	1.220	666	610	1.276	782	803	1.585
Uitstroompercentage naar werk									
Gezinshoofden	11,0%	9,8%	10,0%	14,5%	8,8%	10,1%	18,5%	14,5%	15,4%
Samenw onenden	29,4%	27,3%	28,3%	45,0%	31,4%	37,5%	49,7%	40,9%	44,9%
Alleenw onenden	18,1%	12,9%	16,2%	14,1%	17,1%	15,2%	22,4%	22,9%	22,6%
Totaal	26,5%	22,5%	24,3%	37,2%	24,7%	29,9%	42,6%	32,7%	36,9%

Algemeen noteren we in elk van de beschreven groepen een hogere uitstroom naar werk bij de mannen dan bij de vrouwen. Uit eerder onderzoek is echter reeds gebleken dat geslacht als profielkenmerk sterk in verband staat met de gezinscategorie voor wat de uitstroomkans naar werk betreft.⁴ De grootste verschillen tussen beide geslachten situeren zich over het algemeen namelijk bij de samenwonenden.

Uit de bovenstaande gegevens blijkt dat de wat hogere uitstroom naar werk in de beleidsgroep van 2017 t.o.v. die van 2015 zich vooral bij de samenwonenden situeert (58,0% t.o.v. 35,5%). Bij de gezinshoofden en alleenwonenden ligt de uitstroom naar werk een beetje lager (respectievelijk 33,3% t.o.v. 23,0% en 43,3% t.o.v. 22,2%), al blijven de verschillen tussen beide beleidsgroepen klein. Voor elk van de gezinscategorieën en voor beide geslachten liggen de uitstroomcijfers naar werk echter sowieso hoger bij de beide recentste beleidsgroepen dan bij de controlegroepen.

⁴ Zie o.a. de RVA-publicatie 'Een onderzoek naar de determinanten van de uitstroom naar werk', september 2011.

2.2

Uitstroom naar andere uitkeringsvormen

2.2.1

Leefloon

2.2.1.1

Vergelijking met de controlegroepen

In tabel 12 wordt getoond hoeveel personen hun inschakelingsuitkering verloren na het einde van het recht en zijn uitgestroomd naar het leefloon. In totaal bedraagt het uitstroompercentage naar het leefloon in 2017 voor die groep 13,0%. De controlegroepen laten daarentegen slechts een verwaarloosbare uitstroom naar het leefloon optekenen.

Tabel 12

Algemeen overzicht van omvang van de uitstroom naar het leefloon bij de beleidsgroep en de controlegroepen

	Controlegroepen			Beleidsgroep		
	Inschakelings- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2017	2015	2016	2017
Totale populatiegrootte	5.214	4.948	4.291	28.756	7.748	6.307
Aantal uitstromers naar leefloon	0	1	22	6.304	1.044	818
Uitstroompercentage naar leefloon	0,0%	0,0%	0,5%	21,9%	13,5%	13,0%

Bij de interpretatie van deze informatie moet rekening worden gehouden met het feit dat het leefloon een sociaal vangnet is voor o.a. wie geen recht kan doen gelden op een werkloosheids- of inschakelingsuitkering. Aangezien voor elk van de controlegroepen het recht op die uitkering in principe onbegrensd is of was in de tijd, is het niet onlogisch dat een uitstroom naar het leefloon er eerder een zeldzaamheid is. Wanneer er zich voor de betrokkenen geen andere reden aandienende om uit te stromen, konden zij namelijk hun bestaande uitkering behouden. Het is dan ook interessant om in de vergelijking tussen beleids- en controlegroepen ook rekening te houden met de groep uitkeringsgerechtigden in de controlegroepen, die dezelfde uitkering bleven behouden (cf. tabel 13).

Tabel 13

Vergelijking van de uitstroom naar het leefloon rekening houdend met het behoud van de uitkering in de controlegroepen

	Controlegroepen			Beleidsgroep		
	Inschakelings- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2017	2015	2016	2017
Totale populatiegrootte	5.214	4.948	4.291	28.756	7.748	6.307
Behoud van uitkering + uitstroom	2.626	2.462	1.710	6.304	1.044	818
Percentage behoud van uitkering + uitstroom naar leefloon	50,4%	49,8%	39,9%	21,9%	13,5%	13,0%

Rekening houdend met de groep die de bestaande uitkering behoudt gedurende de hele opvolgingsperiode, krijgen we een ander beeld te zien: bij elk van de controlegroepen gaat het om ongeveer 40-50% van de betrokkenen. Dat is een aandeel dat meer dan dubbel zo hoog ligt als dat van de uitstroom naar het leefloon bij de beleidsgroep.

2.2.1.2 Verdeling volgens relevante profielkenmerken

Tabel 14
Uitstroom naar het leefloon bij de beleidsgroep volgens leeftijdsklasse

	2015	2016	2017
Totale populatiegrootte			
< 30 jaar	10.869	4.675	3.933
30-39 jaar	11.259	2.370	1.900
40-49 jaar	5.527	613	387
50 jaar of ouder	1.101	90	87
Totaal	28.756	7.748	6.307
Aantal uitstromers naar leefloon			
< 30 jaar	932	302	240
30-39 jaar	2.943	568	482
40-49 jaar	2.047	158	80
50 jaar of ouder	382	16	16
Totaal	6.304	1.044	818
Uitstroompercentage naar leefloon			
< 30 jaar	8,6%	6,5%	6,1%
30-39 jaar	26,1%	24,0%	25,4%
40-49 jaar	37,0%	25,8%	20,7%
50 jaar of ouder	34,7%	17,8%	18,4%
Totaal	21,9%	13,5%	13,0%

De uitstroom naar het leefloon ligt opmerkelijk lager bij de leeftijdsklasse van < 30 jaar (6,1%) dan in de oudere leeftijdsklassen. In 2015 en 2016 zien we over het algemeen dat de verhouding uitstroom naar het leefloon toeneemt naarmate de leeftijdsklasse stijgt, behalve voor de leeftijdsklasse van 50 jaar en ouder. Voor 2017 daalt de uitstroom naar het leefloon naarmate de leeftijdsklasse toeneemt voor de personen die ouder zijn dan 30.

Tabel 15
Uitstroom naar het leefloon bij de beleidsgroep volgens werkloosheidsduur

	2015	2016	2017
Totale populatiegrootte			
< 5 jaar	6.632	3.818	3.442
5 jaar - < 10 jaar	6.519	1.472	1.012
10 jaar of langer	15.605	2.458	1.853
Totaal	28.756	7.748	6.307
Aantal uitstromers naar leefloon			
< 5 jaar	592	276	232
5 jaar - < 10 jaar	662	114	90
10 jaar of langer	5.050	654	496
Totaal	6.304	1.044	818
Uitstroompercentage naar leefloon			
< 5 jaar	8,9%	7,2%	6,7%
5 jaar - < 10 jaar	10,2%	7,7%	8,9%
10 jaar of langer	32,4%	26,6%	26,8%
Totaal	21,9%	13,5%	13,0%

Ook volgens werkloosheidsduur zien we hoe over het algemeen de uitstroom naar een leefloon lager ligt, naargelang er minder jaren werkloosheid worden geteld. Van de groep met een werkloosheidsduur van minder dan 5 jaar is 6,7% uitgestroomd naar het leefloon, terwijl het voor de groep met minstens 10 jaar werkloosheid gaat om 26,8%.

Tabel 16

Uitstroom naar het leefloon bij de beleidsgroep volgens gewest

	2015	2016	2017
Totale populatiegrootte			
Vlaams Gew est	4.984	1.647	1.357
Waals Gew est	19.027	5.208	4.224
Brussels Hoofdst.Gew est	4.745	893	726
Totaal	28.756	7.748	6.307
Aantal uitstromers naar leefloon			
Vlaams Gew est	462	76	67
Waals Gew est	4.778	799	620
Brussels Hoofdst.Gew est	1.064	169	131
Totaal	6.304	1.044	818
Uitstroompercentage naar leefloon			
Vlaams Gew est	9,3%	4,6%	4,9%
Waals Gew est	25,1%	15,3%	14,7%
Brussels Hoofdst.Gew est	22,4%	18,9%	18,0%
Totaal	21,9%	13,5%	13,0%

Wanneer we de uitstroom naar het leefloon volgens gewest bekijken, zien we dat die opmerkelijk lager ligt in het Vlaamse Gewest dan in de beide andere gewesten: 4,9% t.o.v. 14,7% in het Waalse en 18,0% in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Dat resultaat kan gedeeltelijk verklaard worden door het feit dat ook de uitstroom naar werk in het Vlaamse Gewest hoger ligt dan in de andere gewesten. Ook in het Waalse en in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest noteren we echter meer uitstroom naar werk dan naar het leefloon. De resultaten laten zich deels beïnvloeden door het feit dat de populatie uitstromers wegens het einde van het recht op inschakelingsuitkeringen relatief gezien veel omvangrijker is in het Waalse en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

Tabel 17

Uitstroom naar het leefloon bij de beleidsgroep volgens studieniveau

	2015	2016	2017
Totale populatiegrootte			
Laaggeschoold	13.579	3.024	2.430
Middengeschoold	12.070	3.728	3.080
Hooggeschoold	3.106	995	797
Totaal	28.755	7.747	6.307
Aantal uitstromers naar leefloon			
Laaggeschoold	3.693	547	453
Middengeschoold	2.164	431	327
Hooggeschoold	447	66	38
Totaal	6.304	1.044	818
Uitstroompercentage naar leefloon			
Laaggeschoold	27,2%	18,1%	18,6%
Middengeschoold	17,9%	11,6%	10,6%
Hooggeschoold	14,4%	6,6%	4,8%
Totaal	21,9%	13,5%	13,0%

Zowel in de groep uitstromers van 2015 als in die van 2016 en 2017 daalt de uitstroom naar het leefloon naarmate het kwalificatieniveau toeneemt.

Tabel 18

Uitstroom naar het leefloon volgens arbeidsongeschiktheid

	2015	2016	2017
Totale populatiegrootte			
Geen arbeidsongeschiktheid	26.697	7.670	6.217
33% of meer arbeidsongeschikt	2.059	78	90
Totaal	28.756	7.748	6.307
Aantal uitstromers naar leefloon			
Geen arbeidsongeschiktheid	5.896	1.026	802
33% of meer arbeidsongeschikt	318	18	16
Totaal	6.214	1.044	818
Uitstroompercentage naar leefloon			
Geen arbeidsongeschiktheid	22,1%	13,4%	12,9%
33% of meer arbeidsongeschikt	15,4%	23,1%	17,8%
Totaal	21,6%	13,5%	13,0%

Van de groep zonder een erkende graad van arbeidsongeschiktheid die uitstroomde in 2017 is 12,9% uitgestroomd naar het leefloon t.o.v. 17,8% bij hun tegenhangers die minstens 33% arbeidsongeschikt zijn verklaard.

Tabel 19

Invloed van eventuele sancties op de uitstroom naar het leefloon

	2015	2016	2017
Totale populatiegrootte			
Geen sancties	23.268	6.111	4.998
Minstens 1 w eek gesanctioneerd	5.488	1.637	1.309
Totaal	28.756	7.748	6.307
Aantal uitstromers naar leefloon			
Geen sancties	4.925	772	588
Minstens 1 w eek gesanctioneerd	1.379	272	230
Totaal	6.304	1.044	818
Uitstroompercentage naar leefloon			
Geen sancties	21,2%	12,6%	11,8%
Minstens 1 w eek gesanctioneerd	25,1%	16,6%	17,6%
Totaal	21,9%	13,5%	13,0%

Waar het ontvangen van een sanctie wegens werkweigering tijdens de werkloosheid geen indicatie bleek te zijn voor een lagere uitstroom naar werk, blijkt ze dat wel te zijn voor een hogere uitstroom naar het leefloon. Dat geldt zowel voor de groep uitstromers van 2015 als voor die in 2017: het aandeel van de uitstroom naar leefloon bij gesanctioneerden ligt er respectievelijk 4,0 en 5,8 procentpunt hoger dan bij hun tegenhangers zonder sancties.

Tabel 20

Invloed van eventuele verlengingen op de uitstroom naar het leefloon bij de beleidsgroep

	Totale populatiegrootte			Aantal uitstromers naar leefloon			Uitstroombestand naar leefloon		
	Geen verlengingen	Verlengingen	Totaal	Geen verlengingen	Verlengingen	Totaal	Geen verlengingen	Verlengingen	Totaal
2015	19.788	8.968	28.756	5.165	1.139	6.304	26,1%	12,7%	21,9%
2016	3.926	3.822	7.748	629	415	1.044	16,0%	10,9%	13,5%
2017	3.539	2.768	6.307	575	243	818	16,2%	8,8%	13,0%

Wanneer we de uitstromers die hun basisrecht hebben kunnen verlengen (bv. door een tewerkstelling) dan weer vergelijken met hun tegenhangers bij wie dat niet het geval was, zien we dat de uitstroom naar het leefloon duidelijk lager ligt bij de groep met een verlenging. Vooral voor de uitstromers in 2015 is er een groot verschil: het aandeel uitstroom naar leefloon ligt er bij de groep met verlengingen 13,4 procentpunt lager dan in de groep zonder verlengingen (t.o.v. een verschil van 7,5 procentpunt bij de uitstromers van 2017). Ter herinnering: ook op het vlak van uitstroom naar werk zagen we grote verschillen op basis van eventuele verlengingen.

Tabel 21

Uitstroom naar het leefloon en inschrijving als werkzoekende bij de beleidsgroep

	Totale populatiegrootte			Aantal uitstromers naar leefloon			Uitstroombestand naar leefloon		
	Geen IWZ	IWZ	Totaal	Geen IWZ	IWZ	Totaal	Geen IWZ	IWZ	Totaal
2015	3.674	25.082	28.756	76	6.228	6.304	2,1%	24,8%	21,9%
2016	1.669	6.079	7.748	24	1.020	1.044	1,4%	16,8%	13,5%
2017	1.384	4.923	6.307	39	779	818	2,8%	15,8%	13,0%

Het aantonen van werkbereidheid is een verplichting voor wie aanspraak wil maken op een leefloon. Desondanks zien we voor een deel uitstromers naar het leefloon (39 van de 818, dat is 1,2%) dat ze in de opvolgingsperiode niet meer worden teruggevonden als ingeschreven werkzoekende bij de gewestelijke diensten voor arbeidsbemiddeling. Dat kan worden verklaard door het feit dat de OCMW's op basis van billijkheidsredenen kunnen beslissen dat bepaalde personen (bv. mensen in een kwetsbare sociale of medische positie) op een andere wijze hun werkbereidheid aantonen dan via een officiële inschrijving als werkzoekende.

Tabel 22

Uitstroom naar het leefloon bij de beleidsgroep volgens gezinscategorie en geslacht

	2015			2016			2017		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
Totale populatiegrootte									
Gezinshoofden	1.868	5.402	7.270	302	997	1.299	237	997	1.234
Samenwonenden	7.257	10.565	17.822	2.750	3.103	5.853	2.301	3.103	5.404
Alleenwonenden	2.232	1.432	3.664	381	215	596	293	215	508
Totaal	11.357	17.399	28.756	3.433	4.315	7.748	2.831	4.315	7.146
Aantal uitstromers naar leefloon									
Gezinshoofden	794	2.620	3.414	110	404	514	71	404	475
Samenwonenden	706	608	1.314	191	143	334	153	143	296
Alleenwonenden	970	606	1.576	125	71	196	92	71	163
Totaal	2.470	3.834	6.304	426	618	1.044	316	618	934
Uitstroombestand naar leefloon									
Gezinshoofden	42,5%	48,5%	47,0%	36,4%	40,5%	39,6%	30,0%	40,5%	38,5%
Samenwonenden	9,7%	5,8%	7,4%	6,9%	4,6%	5,7%	6,6%	4,6%	5,5%
Alleenwonenden	43,5%	42,3%	43,0%	32,8%	33,0%	32,9%	31,4%	33,0%	32,1%
Totaal	21,7%	22,0%	21,9%	12,4%	14,3%	13,5%	11,2%	14,3%	13,1%

Algemeen gezien blijkt er tussen mannen en vrouwen relatief weinig verschil te bestaan wat betreft de mate aan uitstroom naar het leefloon. Het grootste relatieve verschil situeert zich bij de gezinshoofden, waar in totaal voor 2017 een aandeel van 40,5% van de vrouwelijke uitstromers naar het leefloon ging t.o.v. 30,0% van de mannelijke.

Volgens gezinscategorie stellen we echter erg grote verschillen vast, groter dan die waargenomen bij de uitstroom naar werk. In totaal zijn in 2017 slechts 5,5% van de uitgestroomde samenwonenden naar het leefloon gegaan t.o.v. 38,5% van de gezinshoofden en 32,1% van de alleenwonenden. Dat laat zich uiteraard verklaren door het feit dat de aanwezigheid van andere bestaansmiddelen (waaronder die van de partner of de ouders) worden in rekening genomen bij de beslissing om al dan niet een leefloon toe te kennen.

2.2.2 Ziekte

Tabel 23
Uitstroom naar ziekte volgens leeftijdsklasse

	Controlegroepen			Beleidsgroep		
	Inschakelings- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2017	2015	2016	2017
Totale populatiegrootte						
< 30 jaar	3.311	1.535	1.619	10.869	4.675	3.933
30-39 jaar	1.276	2.124	2.183	11.259	2.370	1.900
40-49 jaar	405	481	382	5.527	613	387
50 jaar of ouder	35	124	107	1.101	90	87
Totaal	5.027	4.264	4.291	28.756	7.748	6.307
Aantal uitstromers naar ziekte						
< 30 jaar	212	96	83	550	201	160
30-39 jaar	143	162	138	830	158	152
40-49 jaar	55	55	30	452	57	43
50 jaar of ouder	2	5	5	92	10	12
Totaal	412	318	256	1.924	426	367
Uitstroompercentage naar ziekte						
< 30 jaar	6,4%	6,3%	5,1%	5,1%	4,3%	4,1%
30-39 jaar	11,2%	7,6%	6,3%	7,4%	6,7%	8,0%
40-49 jaar	13,6%	11,4%	7,9%	8,2%	9,3%	11,1%
50 jaar of ouder	5,7%	4,0%	4,7%	8,4%	11,1%	13,8%
Totaal	8,2%	7,5%	6,0%	6,7%	5,5%	5,8%

Het totaal aantal personen die uitgestroomd zijn naar ziekte is vrij vergelijkbaar voor de beleidsgroep van 2017 (5,8%), de beleidsgroep van 2016 (5,5%) en de controlegroep met werkloosheidsuitkeringen in 2017 (6,0%). In tegenstelling tot de uitstroom naar werk, blijkt de uitstroom naar ziekte toe te nemen naargelang de leeftijdsklasse stijgt.

Opvallend is dat de uitstroom naar ziekte in de bovenste leeftijdsklassen voor de beleidsgroep van 2017 hoger ligt dan bij hun tegenhangers uit de beleidsgroep van 2015. Voor leeftijdsklasse van 50 jaar en ouder stellen we dan ook vast dat de uitstroom naar ziekte het grootst is van alle beschreven groepen. Zoals beschreven, vertegenwoordigt die groep met 1,4% echter slechts een zeer kleine minderheid van de totale beleidsgroep van 2017.

Tabel 24
Uitstroom naar ziekte volgens werkloosheidsduur

	Controlegroepen			Beleidsgroep		
	Inschakelings- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2017	2015	2016	2017
Totale populatiegrootte						
< 5 jaar	2.294	1.500	1.738	6.632	3.818	3.442
5 jaar - < 10 jaar	1.479	1.977	1.603	6.519	1.472	1.012
10 jaar of langer	1.254	787	950	15.605	2.458	1.853
Totaal	5.027	4.264	4.291	28.756	7.748	6.307
Aantal uitstromers naar ziekte						
< 5 jaar	124	86	70	306	153	135
5 jaar - < 10 jaar	135	144	116	350	73	56
10 jaar of langer	153	88	70	1.268	200	176
Totaal	412	318	256	1.924	426	367
Uitstroombestand naar ziekte						
< 5 jaar	5,4%	5,7%	4,0%	4,6%	4,0%	3,9%
5 jaar - < 10 jaar	9,1%	7,3%	7,2%	5,4%	5,0%	5,5%
10 jaar of langer	12,2%	11,2%	7,4%	8,1%	8,1%	9,5%
Totaal	8,2%	7,5%	6,0%	6,7%	5,5%	5,8%

De uitstroom naar ziekte ligt gevoelig hoger bij wie een werkloosheidsduur kent van 10 jaar of langer. Daarin verschilt de beleidsgroep van 2017 niet t.o.v. de andere beschreven groepen, al kan de grootte van het verschil licht verschuiven naargelang de beschreven populatie.

Tabel 25
Uitstroom naar ziekte volgens gewest

	Controlegroepen			Beleidsgroep		
	Inschakelings- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2017	2015	2016	2017
Totale populatiegrootte						
Vlaams Gew est	1.078	1.068	1.098	4.984	1.647	1.357
Waals Gew est	3.363	2.645	2.660	19.027	5.208	4.224
Brussels Hoofdst.Gew est	586	551	533	4.745	893	726
Totaal	5.027	4.264	4.291	28.756	7.748	6.307
Aantal uitstromers naar ziekte						
Vlaams Gew est	69	87	72	461	97	87
Waals Gew est	308	211	167	1.194	284	246
Brussels Hoofdst.Gew est	35	20	17	269	45	34
Totaal	412	318	256	1.924	426	367
Uitstroombestand naar ziekte						
Vlaams Gew est	6,4%	8,1%	6,6%	9,2%	5,9%	6,4%
Waals Gew est	9,2%	8,0%	6,3%	6,3%	5,5%	5,8%
Brussels Hoofdst.Gew est	6,0%	3,6%	3,2%	5,7%	5,0%	4,7%
Totaal	8,2%	7,5%	6,0%	6,7%	5,5%	5,8%

Ingedeeld volgens gewest valt er voor de beleidsgroep van 2017 weinig verschil op te tekenen inzake uitstroom naar ziekte.

Tabel 26
Uitstroom naar ziekte volgens arbeidsongeschiktheid

	Controlegroepen			Beleidsgroep		
	Inschakelings- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2017	2015	2016	2017
Totale populatiegrootte						
Geen arbeidsongeschiktheid	4.970	4.211	4.215	26.697	7.670	6.217
33% of meer arbeidsongeschikt	57	53	76	2.059	78	90
Totaal	5.027	4.264	4.291	28.756	7.748	6.307
Aantal uitstromers naar ziekte						
Geen arbeidsongeschiktheid	410	310	250	1.770	414	357
33% of meer arbeidsongeschikt	2	8	6	154	12	10
Totaal	412	318	256	1.924	426	367
Uitstroombestand naar ziekte						
Geen arbeidsongeschiktheid	8,2%	7,4%	5,9%	6,6%	5,4%	5,7%
33% of meer arbeidsongeschikt	3,5%	15,1%	7,9%	7,5%	15,4%	11,1%
Totaal	8,2%	7,5%	6,0%	6,7%	5,5%	5,8%

Het is logisch dat de personen die een arbeidsongeschiktheid hebben van minstens 33% een hogere uitstroom hebben naar ziekte dan personen zonder arbeidsongeschiktheid. Net als bij de uitstroom naar werk volgens eventuele arbeidsongeschiktheid, moeten we echter opmerken dat het hier gaat om erg kleine groepen, waardoor een zekere toevalsfactor een grotere rol kan spelen.

Tabel 27
Uitstroom naar ziekte bij de beleidsgroep volgens gezinscategorie en geslacht

	2015			2016			2017		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
Totale populatiegrootte									
Gezinshoofden	1.868	5.402	7.270	302	997	1.299	237	775	1.012
Samenw onenden	7.257	10.565	17.822	2.750	3.103	5.853	2.301	2.504	4.805
Alleenw onenden	2.232	1.432	3.664	381	215	596	293	197	490
Totaal	11.357	17.399	28.756	3.433	4.315	7.748	2.831	3.476	6.307
Aantal uitstromers naar ziekte									
Gezinshoofden	145	547	692	15	108	123	17	98	115
Samenw onenden	193	808	1.001	59	213	272	40	178	218
Alleenw onenden	108	123	231	13	18	31	15	19	34
Totaal	446	1.478	1.924	87	339	426	72	295	367
Uitstroombestand naar ziekte									
Gezinshoofden	7,8%	10,1%	9,5%	5,0%	10,8%	9,5%	7,2%	12,6%	11,4%
Samenw onenden	2,7%	7,6%	5,6%	2,1%	6,9%	4,6%	1,7%	7,1%	4,5%
Alleenw onenden	4,8%	8,6%	6,3%	3,4%	8,4%	5,2%	5,1%	9,6%	6,9%
Totaal	3,9%	8,5%	6,7%	2,5%	7,9%	5,5%	2,5%	8,5%	5,8%

Tabel 28
Uitstroom naar ziekte bij de controlegroepen volgens gezinscategorie en geslacht

	Inschakelingsuitkeringen 2010			Werkloosheidsuitkeringen 2010			Werkloosheidsuitkeringen 2017		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
Totale populatiegrootte									
Gezinshoofden	200	646	846	200	648	848	200	649	849
Samenw onenden	1.780	2.007	3.787	1.335	1.679	3.014	1.389	1.641	3.030
Alleenw onenden	254	140	394	256	146	402	246	166	412
Totaal	2.234	2.793	5.027	1.791	2.473	4.264	1.835	2.456	4.291
Aantal uitstromers naar ziekte									
Gezinshoofden	17	129	146	11	90	101	10	65	75
Samenw onenden	42	198	240	36	154	190	29	135	164
Alleenw onenden	12	14	26	17	10	27	7	10	17
Totaal	71	341	412	64	254	318	46	210	256
Uitstroombestand naar ziekte									
Gezinshoofden	8,5%	20,0%	17,3%	5,5%	13,9%	11,9%	5,0%	10,0%	8,8%
Samenw onenden	2,4%	9,9%	6,3%	2,7%	9,2%	6,3%	2,1%	8,2%	5,4%
Alleenw onenden	4,7%	10,0%	6,6%	6,6%	6,8%	6,7%	2,8%	6,0%	4,1%
Totaal	3,2%	12,2%	8,2%	3,6%	10,3%	7,5%	2,5%	8,6%	6,0%

Algemeen kan worden gesteld dat de uitstroom naar ziekte hoger ligt bij vrouwen dan bij mannen (8,5% t.o.v. 2,5% in de beleidsgroep van 2017), alsook bij de gezinshoofden t.o.v. de samenwonenden en de alleenwonenden (11,4% t.o.v. respectievelijk 4,5% en 6,9%). Die algemene tendens is zichtbaar in elk van de beschreven populaties.

2.2.3 Pensioen

Tabel 29

Algemeen overzicht van omvang van de uitstroom naar pensioen bij de beleidsgroep en de controlegroepen

	Controlegroepen			Beleidsgroep		
	Inschakelings- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2017	2015	2016	2017
Totale populatiegrootte	5.027	4.264	4.291	28.756	7.748	6.307
Aantal uitstromers naar pensioen	1	3	8	16	1	7
Uitstroompercentage naar pensioe	0,02%	0,07%	0,19%	0,06%	0,01%	0,11%

Gezien het profiel van de beleidsgroepen (en omdat de controlegroepen op dat profiel zijn gebaseerd), is de uitstroom naar het pensioen in elk van de beschreven populaties verwaarloosbaar.

2.2.4 Andere RVA-statuten

Tabel 30

Algemeen overzicht van omvang van de uitstroom naar een ander RVA-statuut bij de beleidsgroep en de controlegroepen

	Controlegroepen			Beleidsgroep		
	Inschakelings- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2017	2015	2016	2017
Totale populatiegrootte	5.027	4.264	4.291	28.756	7.748	6.307
Aantal uitstromers naar een ander RVA-statuut	718	625	375	65	36	21
Uitstroombestanddeel naar een ander RVA-statuut	14,3%	14,7%	8,7%	0,2%	0,5%	0,3%

Tabel 31

Uitstroom naar een ander RVA-statuut volgens type van het nieuwe RVA-statuut

	Controlegroepen			Beleidsgroep		
	Inschakelings- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2017	2015	2016	2017
Aantal uitstromers volgens type van het nieuwe RVA-statuut						
Gesubsidieerde tewerkstelling en tijdelijke	704	611	325	6	3	4
Vrijstellingen voor studies	2		2	49	29	16
Andere uitkeringsvormen	12	14	43	10	4	1
Totaal	718	625	370	65	36	21
Relatieve aandelen volgens type van het nieuwe RVA-statuut						
Gesubsidieerde tewerkstelling en tijdelijke	98,1%	97,8%	87,8%	9,2%	8,3%	19,0%
Vrijstellingen voor studies	0,3%	0,0%	0,5%	75,4%	80,6%	76,2%
Andere uitkeringsvormen	1,7%	2,2%	11,6%	15,4%	11,1%	4,8%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Het is ook mogelijk dat de betrokkenen na hun uitstroom als uitkeringsgerechtigde op uitkeringen terechtkomt in een ander uitkeringsstelsel waarover de RVA een (al dan niet gedeeltelijke) bevoegdheid draagt. Algemeen komt dat veel vaker voor bij de controlegroepen dan bij de beleidsgroepen (slechts 0,3% van de beleidsgroep van 2017).

Voor de beleidsgroep gaat het in dat soort gevallen meestal om werklozen die een vrijstelling ontvingen voor het volgen van studies, wat als maatregel om de arbeidskansen van de betrokkenen te vergroten, leidt tot een uitbreiding van het recht op inschakelingsuitkeringen. Voor de controlegroepen gaat het grotendeels om gesubsidieerde tewerkstelling of tijdelijke werkloosheid.

Tabel 32

Uitstroom naar werk, inclusief gevallen van gesubsidieerde tewerkstelling⁵ en tijdelijke werkloosheid

	Controlegroepen			Beleidsgroep		
	Inschakelings- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2017	2015	2016	2017
Totale populatiegrootte	5.027	4.264	4.291	28.756	7.748	6.307
Aantal uitstromers naar reguliere tewerkstelling	1.220	1.276	1.585	8.815	4.054	3.338
Aantal uitstromers naar gesubsidieerde tewerkstelling en tijdelijke werkloosheid	704	611	325	6	3	4
Uitstroombestanddeel naar reguliere tewerkstelling	24,3%	29,9%	36,9%	30,7%	52,3%	52,9%
Uitstroombestanddeel naar gesubsidieerde tewerkstelling en tijdelijke werkloosheid	14,0%	14,3%	7,6%	0,02%	0,04%	0,1%
Totaal uitstroombestanddeel naar werk	38,3%	44,3%	44,5%	30,7%	52,4%	53,0%

Wanneer we de uitstroom naar werk, die in onze eerdere bespreking beperkt was tot reguliere tewerkstelling, hier uitbreiden met de tewerkstellingen die voortkomen uit gesubsidieerde tewerkstelling of tijdelijk onderbroken zijn via tijdelijke werkloosheid, komen we voor de beleidsgroep van 2017 tot een uitstroom naar werk van 53,0%. Dat is 8,5 tot 14,7 procentpunt hoger dan de uitstroom die we volgens dezelfde definitie kunnen noteren bij de controlegroepen die zijn samengesteld volgens dezelfde profielkenmerken.

⁵ NB De gesubsidieerde tewerkstelling hier is beperkt tot de stelsels waarbij de RVA verantwoordelijk is voor het uitvoeren van de betalingen. De RVA beschikt niet over gegevens over eventuele andere vormen van gesubsidieerde tewerkstelling (bv. via stelsels die volledig onder gewestelijke bevoegdheid vallen). Een klein aantal personen is ook teruggevonden in het statuut van tijdelijke werkloosheid. Bij die gevallen deed er zich mogelijk een anomalie voor in de timing van de gegevensfluxen, maar ook dat statuut impliceert een tewerkstelling voor de betrokkene, al is die tijdelijk onderbroken.

2.3

De onbekende socio-economische posities

Een grote groep uitstromers kan in geen van de bovenstaande socio-economische posities worden teruggevonden. Dat betekent dat ze geen tewerkstelling hebben gevonden, geen aanspraak kunnen maken op een uitkering van een andere tak van het sociale vangnet, of er geen aanvragen.

We kunnen die groep nog verder indelen naargelang ze na hun uitstroom al dan niet ingeschreven blijven als werkzoekende bij de gewestelijke instellingen voor arbeidsbemiddeling. De IWZ betekent namelijk dat de personen in kwestie tot de actieve bevolking behoren: ze blijven betrokken bij de arbeidsmarkt en ontvangen daartoe begeleiding van de gewestelijke diensten.

Tabel 33

Overzicht van de uitstroom naar inactiviteit of activiteit zonder uitkering bij de beleidsgroep en de controlegroepen

	Controlegroepen			Beleidsgroep		
	Inschakelings- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2017	2015	2016	2017
Totale populatiegrootte	5.027	4.264	4.291	28.756	7.748	6.307
Uitstroom naar een onbekende socio- economische positie (incl. leefloon)	523	277	356	17.919	2.185	1.754
<i>waarvan met IWZ</i>	440	225	254	17.147	1.952	1.556
<i>waarvan zonder IWZ</i>	83	52	102	772	233	198
Uitstroompercentage naar een onbekende socio-economische positie (incl. leefloon)	10,4%	6,5%	8,3%	62,3%	28,2%	27,8%
<i>waarvan met IWZ</i>	8,8%	5,3%	5,9%	59,6%	25,2%	24,7%
<i>waarvan zonder IWZ</i>	1,7%	1,2%	2,4%	2,7%	3,0%	3,1%

Uit de bovenstaande gegevens blijkt dat van de beleidsgroep van 2017 24,7% eindigt als werkzoekende zonder uitkering en 3,1% als niet-werkzoekende zonder uitkering.

Ten slotte moet nog worden opgemerkt dat, wanneer men alle bovenstaande gegevens m.b.t. de uitstroomrichtingen samen beschouwt, er nog een klein verschil overblijft tussen de som van de delen en de totale grootte van elk van de populaties. Dat is te verklaren door een klein aantal overliddens die plaatsvonden gedurende de opvolgingsperiode (cf. tabel 34)

Tabel 34

Overzicht van het aantal overliddens na de uitstroom bij de beleidsgroep en de controlegroepen

	Controlegroepen			Beleidsgroep		
	Inschakelings- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2017	2015	2016	2017
Totale populatiegrootte	5.027	4.264	4.291	28.756	7.748	6.307
Aantal overliddens na de uitstroom	5	4	1	17	2	2
Percentage overliddens	0,1%	0,1%	0,0%	0,1%	0,03%	0,03%

3

Conclusie

Tabel 35
Synthese van de uitstroomrichtingen per populatie

	Werk	Leefloon	Behoud van de RVA-uitkering	Ziekte	Ander RVA-statuu	Pensioen/ Overlijden	Werkzoekenden zonder uitkering	Niet-werkzoekenden zonder uitkering	Totaal
Inschakelings-uitkeringen 2010	1.220	0	2.148	412	718	6	440	83	5.027
Werkloosheids-uitkeringen 2010	1.276	0	1.761	318	625	7	225	52	4.264
Werkloosheids-uitkeringen 2017	1.585	22	1.688	256	375	9	254	102	4.291
2015	8.815	6.304	-	1.924	65	33	10.919	696	28.756
2016	4.054	1.044	-	426	36	3	1.952	233	7.748
2017	3.338	818	-	367	21	9	1.556	198	6.307
Inschakelings-uitkeringen 2010	24,3%	0,0%	42,7%	8,2%	14,3%	0,1%	8,8%	1,7%	100%
Werkloosheids-uitkeringen 2010	29,9%	0,0%	41,3%	7,5%	14,7%	0,2%	5,3%	1,2%	100%
Werkloosheids-uitkeringen 2017	36,9%	0,5%	39,3%	6,0%	8,7%	0,2%	5,9%	2,4%	100%
2015	30,7%	21,9%	-	6,7%	0,2%	0,1%	38,0%	2,4%	100%
2016	52,3%	13,5%	-	5,5%	0,5%	0,0%	25,2%	3,0%	100%
2017	52,9%	13,0%	-	5,8%	0,3%	0,1%	24,7%	3,1%	100%

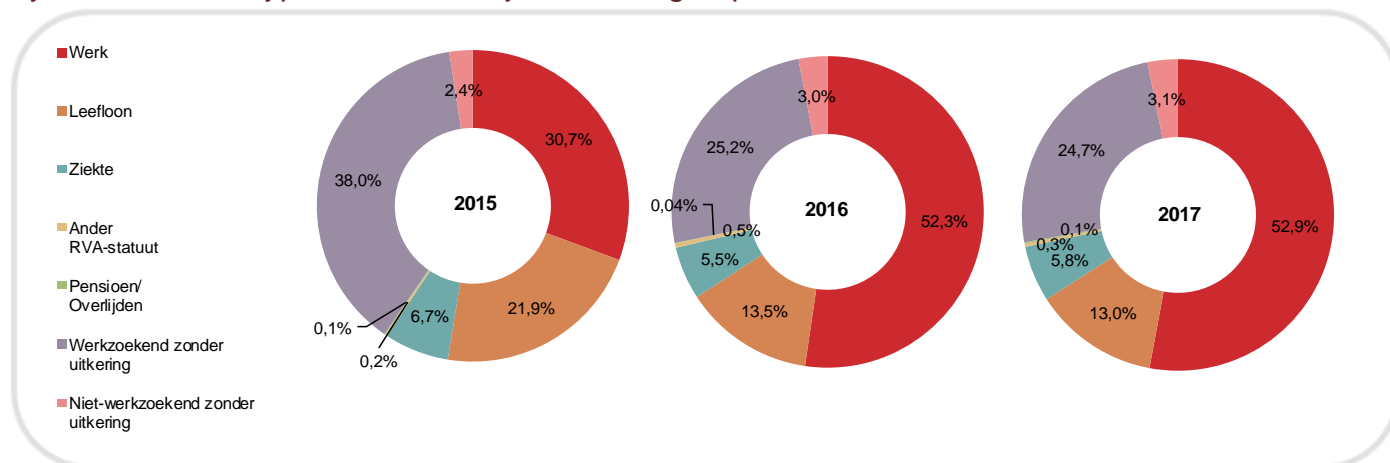
In de publicatie van juni 2017 konden we voor de totale beleidsgroep van 2015 voornamelijk de volgende conclusies trekken:

- Een hogere uitstroom naar werk dan in de controlegroepen;
- Een hogere uitstroom naar het leefloon dan in de controlegroepen; en
- Een hogere uitstroom naar de activiteit (werkzoekend) zonder uitkering dan in de controlegroepen.

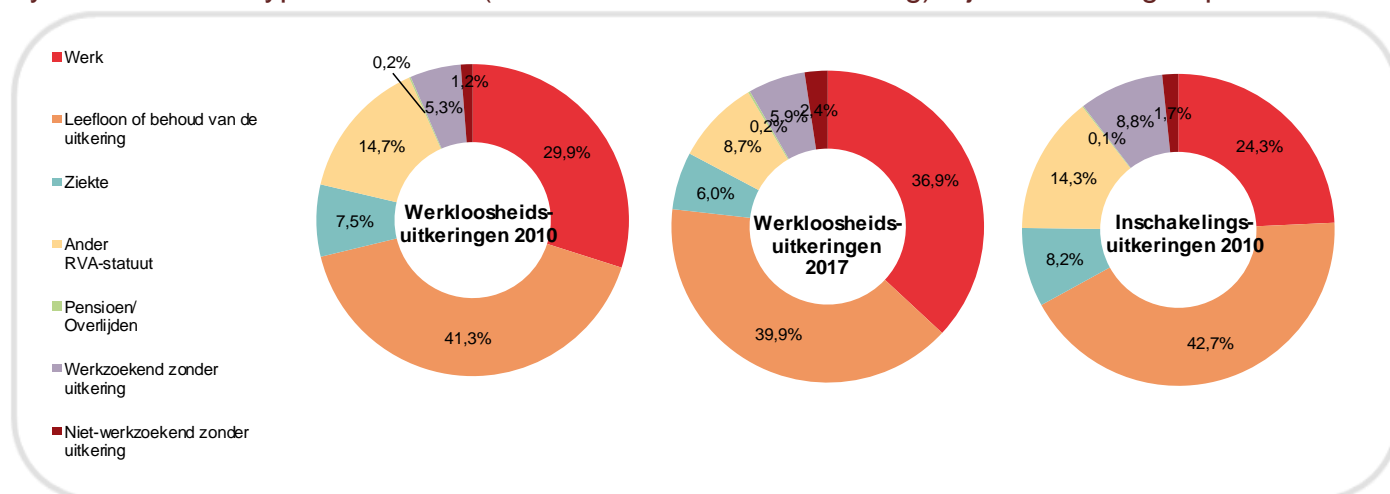
Voor de beleidsgroep van 2017 zien we dat die algemene conclusies worden bevestigd. In vergelijking met de resultaten van de uitstromers in 2015 stellen we wel grote verschillen vast in verband met de profielkenmerken van de betrokkenen. Omwille van de hoeveelheid uitstromers van januari in de populatie van 2015, wordt het profiel van die uitstromers gekenmerkt door een relatief grotere aanwezigheid van kenmerken die gelieerd zijn aan een kleinere kans om uit te stromen van werkloosheid naar werk. Voor de huidige populatie zien we daardoor een hoger aandeel van uitstromers naar werk dan in 2015. De verhoudingen van de uitstromers naar het leefloon, naar ziekte en naar activiteit (werkzoekende) zonder uitkeringen zijn daarentegen minder belangrijk.

Uiteraard moet er bij elk van de beschreven populaties rekening worden gehouden met de specifieke profielkenmerken van de betrokkene(n).

Grafiek 2
Synthese van de types uitstroom bij de beleidsgroep

Grafiek 3
Synthese van de types uitstroom (of het behoud van de uitkering) bij de controlegroepen

4

Technische nota: bepaling van de socio-economische positie

4.1

Definitie van de socio-economische positie ('uitstroomrichting') van de betrokkenen bij de beleidsgroep en de controlegroepen

Om de uitstroom te kunnen definiëren, werden de RVA-gegevens gekoppeld aan externe databanken via een vastgelegde datamatchingprocedure waartoe de RVA gemachtigd is. Volgens die procedure wordt op basis van het rijksregisternummer voor elke betrokkene per maand van opvolging aan de RVA één bericht doorgegeven van de volgende mogelijke socio-economische posities (in volgorde van prioriteit): overlijden, pensioen, (laatst bekende) tewerkstelling als loontrekkende, ziekte, (laatst bekende) zelfstandigenstatuut en (indien niet teruggevonden in een van de voorgaande categorieën) onbekend. Voor al die posities (behalve uiteraard 'onbekend') wordt als gegeven de begindatum doorgegeven waarop de situatie in kwestie aanvangt. In het geval van ziekte of van een tewerkstelling als loontrekkende of zelfstandige wordt ook de einddatum doorgegeven, indien die bekend is. Ten slotte is het voor de RVA ook mogelijk om te bepalen of de betrokkene gedurende de opvolgingsmaanden eventueel in een ander RVA-statuut kon instromen.

De beleidsgroep (uitstromers wegens het einde van het recht op inschakelingsuitkeringen) werd op die manier opgevolgd in de laatste referentemaand waarop de betrokkene een inschakelingsuitkering kreeg en in de zes daaropvolgende maanden. Voor de controlegroepen werd de referentemaand van selectie als begin van de opvolgingsperiode genomen. In tegenstelling tot de beleidsgroep was het voor de betrokkenen echter ook mogelijk om de bestaande uitkering te behouden gedurende de opvolgingsperiode. Dat leverde een aantal nuanceverschillen op bij het toekennen van een uitstroom op basis van die gegevens.

Voor de beleidsgroep werd in de opvolgingsperiode alleen gezocht naar de begindata van één van de bovenstaande socio-economische posities. Voor de controlegroepen werd onderzocht in hoeverre de doorgegeven berichten al dan niet overeenkwamen met een uitstroom uit het uitkeringsstatuut: aan de hand van de begin- en einddata werd (op basis van de beschikbare informatie) uitgemaakt in welke maanden van de opvolgingsperiode welke socio-economische positie lopend was en in hoeverre er in die maanden al dan niet nog een betaling door de RVA werd geregistreerd. Voor zowel de beleidsgroep als de controlegroepen werd vervolgens op basis daarvan de (eventuele) uitstroom bepaald. In de mate van het mogelijke⁶ werden daarbij dezelfde prioriteitsregels gehanteerd als voor het doorgeven van de berichten m.b.t. de socio-economische positie in de beschreven datamergingprocedure.

⁶ De uitstroom naar ziekte geldt hierbij als uitzondering en kreeg een verlaagde prioriteit toegekend. Uit datatests bleek namelijk dat de uitstroom naar ziekte in de controlegroepen t.o.v. die bij de beleidsgroep niet vergelijkbaar was bij behoud van de bestaande prioriteitsregels. Dat was een gevolg van het feit dat het hebben van een uitkering vaker bleek te leiden tot het aangeven van kortere ziekteperiodes, aangezien de betrokkenen op ziektedagen niet vergoedbaar zijn voor de werkloosheids- of inschakelingsuitkering. Door de prioriteit van de berichten van ziekte te verlagen, is de impact van dit effect sterk afgenomen, zij het niet volledig geneutraliseerd.

Aangezien de RVA niet beschikt over gegevens m.b.t. eventuele OCMW-hulp voor zijn (ex-)uitkeringstrekkers, werd een aanvraag ingediend bij de KSZ voor het bepalen van de uitstroom naar het leefloon. Voor de databestanden geleverd door de RVA, onderzocht de KSZ op basis van gegevens van de POD Maatschappelijke integratie of de betrokkenen in de opvolgingsperiode OCMW-hulp hadden ontvangen. Vervolgens werden die databestanden geanonimiseerd en terugbezorgd aan de RVA.

Afhankelijk van het moment waarop die gegevens aan de RVA worden bezorgd en van het moment waarop de POD Maatschappelijke integratie de laatste input geeft, is het mogelijk dat voor de meest actuele uitstromers de opvolgingsperiode van zes maanden voor het leefloon onvolledig is. Daardoor kan het dat bepaalde personen die tot de categorie behoren van personen met een onbekende socio-economische positie eventueel nog zouden worden ingedeeld bij de personen die uitstromen naar het leefloon, als de ontbrekende opvolgingsperiode wordt aangevuld. Het is wel weinig waarschijnlijk dat de eventueel ontbrekende gegevens in de gebruikte methodologie voor grote verschuivingen zouden kunnen zorgen bij het type uitstroom.

Aangezien die fase in de bepaling van socio-economische posities pas kon gebeuren na de fase van *datamerging*, moesten we qua tellingsregels de laagste prioriteit geven aan de uitstroom naar het leefloon. In het geval van de controlegroepen werd daarbij, net als voor het bepalen van de uitstroom via de *datamergingprocedure*, de voorwaarde gesteld dat er pas een uitstroom naar het leefloon werd geteld als er tegelijk geen betaling door de RVA werd geregistreerd.

De betrokkenen die na het bepalen van de uitstroom naar leefloon nog steeds een onbekende socio-economische positie kennen, worden gerekend als zijnde uitgestroomd naar inactiviteit of activiteit zonder uitkering. Om het onderscheid tussen beide groepen te maken, werd aan de bestanden die aan de KSZ werden geleverd een variabele toegevoegd om aan te geven of ze in de opvolgingsperiode al dan niet ingeschreven waren als werkzoekende.

4.2

Interpretatie van profielvariabelen

Bij het interpreteren van de profielvariabelen moet er rekening mee worden gehouden dat die gebaseerd zijn op de persoonsgegevens waarover de RVA beschikt in zijn databanken. Er wordt steeds uitgegaan van de situatie in de laatste referentemaand met een inschakelingsuitkering voor de beleidsgroep en van de referentemaand van selectie voor de controlegroepen. Eventuele wijzigingen in de persoonsgegevens van de betrokkene gedurende de opvolgingsperiode werden dan ook niet in beschouwing genomen.

De enige uitzondering op die regel vindt plaats wanneer de eventuele inschrijving als werkzoekende als variabele wordt gebruikt. Aangezien die inschrijving in principe een voorwaarde is voor de werkloosheids- of inschakelingsuitkering (waarvoor evenwel bepaalde vrijstellingen bestaan), werden hiervoor de zes maanden in beschouwing genomen na de laatste referentemaand van de inschakelingsuitkering (beleidsgroep) of de referentemaand van selectie (controlegroepen). Voor het bepalen van een eventuele inschrijving als werkzoekende in die periode, werd gebruikgemaakt van de gegevens uit de zogenaamde STAT92. Dat is de statistiek over de niet-werkende werkzoekenden die onder het beheer van de RVA de gegevens van de VDAB, de FOREM, Actiris en de ADG m.b.t. IWZ samenbrengt. Men moet echter rekening houden met mogelijke vertragingen bij de schrapping van vervallen IWZ in de gegevensflux van de gewestelijke diensten aan de RVA. Bijgevolg is er een zekere overschatting mogelijk van het aantal personen dat ingeschreven blijft als WZ na de uitstroom uit de inschakelingsuitkering.

4.3

Alternatieve benadering van de uitstroom

Ten slotte vermelden we nog de resultaten van een alternatieve methode die werd overwogen om de uitstroom te bepalen. Daarbij werden dezelfde prioriteitsregels gehanteerd met betrekking tot het terugvinden van de socio-economische posities, maar de uitstroom wordt toegekend aan de laatst bekende socio-economische positie van de opvolgingsperiode.

Hoewel die benadering een interessante alternatieve visie biedt op de vraagstukken rond de uitstroombenadering (bv. de veel hogere uitstroom naar inactiviteit zonder uitkering, vooral in de beleidsgroep, maar ook in de controlegroepen), blijkt het moeilijk om een dergelijke momentopname te interpreteren of te rijmen met ander onderzoek naar de interacties tussen de diverse takken van het sociale vangnet. Bovendien versterkt die methode de problematiek rond de opvolgingsperiode van het leefloon.

Tabel 36

Overzicht van de laatst bekende socio-economische positie in de opvolgingsperiode per populatie

	Werk	Leefloon	Behoud van de RVA-uitkering	Ziekte	Ander RVA-statuu	Pensioen/ Overlijden	Werkzoekenden zonder uitkering	Niet-werkzoekenden zonder uitkering	Totaal
Inschakelings-uitkeringen 2010	1.220	0	2.148	412	718	6	440	83	5.027
Werkloosheids-uitkeringen 2010	1.276	0	1.761	318	625	7	225	52	4.264
Werkloosheids-uitkeringen 2017	1.585	22	1.688	256	375	9	254	102	4.291
2015	8.815	6.304	-	1.924	65	33	10.919	696	28.756
2016	4.054	1.044	-	426	36	3	1.952	233	7.748
2017	3.338	818	-	367	21	9	1.556	198	6.307
Inschakelings-uitkeringen 2010	24,3%	0,0%	42,7%	8,2%	14,3%	0,1%	8,8%	1,7%	100%
Werkloosheids-uitkeringen 2010	29,9%	0,0%	41,3%	7,5%	14,7%	0,2%	5,3%	1,2%	100%
Werkloosheids-uitkeringen 2017	36,9%	0,5%	39,3%	6,0%	8,7%	0,2%	5,9%	2,4%	100%
2015	30,7%	21,9%	-	6,7%	0,2%	0,1%	38,0%	2,4%	100%
2016	52,3%	13,5%	-	5,5%	0,5%	0,0%	25,2%	3,0%	100%
2017	52,9%	13,0%	-	5,8%	0,3%	0,1%	24,7%	3,1%	100%